

ефективне завдяки доступності, універсальності, ексклюзивності, актуальності та креативності, здатна наочно відобразити переваги будь-якого бренду.

Список використаних джерел:

1. Гаврилюк А. М. Інфографіка як інноваційний засіб поширення туристичної інформації : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. управління : 25.00.02. Київ, 2011. 45 с.
2. Дейнеко Ж. Використання інфографіки як засобу комунікації у сучасних виданнях : веб-сайт. URL: https://openarchive.nure.ua/bitstream/PMW-2016_h.pdf (дата звернення: 01.03.2021).
3. Інформаційні технології в дизайні: поняття, визначення, характеристика роботи, спеціальність, навчання та використання в роботі : веб-сайт. URL: <http://bigbro.com.ua> (дата звернення: 05.03.2021).
4. Мурашко М. В. Принципи візуального сприйняття інформації в дизайні рекламного ролику : Аркадія. Одеса, 2015. № 4(45). С. 88–89.

Садовнік Н.В.

студентка,

*Інститут практичної культурології та арт-менеджменту
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва*

ТАНЕЦЬ В ТВОРАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ЯК ПОХІДНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕПОХ І КУЛЬТУРНИХ ТРАДИЦІЙ

Танець. Ми звикли до того, що коли ми чуємо це слово, ми уявляємо вихор відчуттів, або, автоматично, проводимо паралель з хореографією. Разом з тим у образотворчому мистецтві, саме танець знайшов відображення на всіх етапах своєї історії, розвиток майже у всіх народів. Найдавніші зображення танцю в його «синкретичній» стадії, ще нерозривно пов'язаного з магічними ритуалами. Їх можна зустріти в наскальних розписах епохи палеоліту (печера «Трьох братів», Арьеж, Франція, між 15-11 тис. до н. е.), мезоліту («Танець жінок», печера поблизу Леріди, Іспанія), неоліту (т. н. «Біла дама» з Тассилі в Сахарі, Ауангет, 40 ст. до н. е.), розпису на кераміці (Месопотамія, 50 ст. до н. е., Іран, 40 в. до н. е.), скульптурі (напр., статуетка танцівниці з Харappid, Індія, 25 ст. до н. е., рельєфи з давнього Вавилону, 23 ст. до н. е.) і ін.

Пластичною експресією відзначені зображення танцю в творах давнього Єгипту, наприклад, в рельєфах і фресках гробниць 24-20 ст. до н. е., дрібної пластики і рельєфах храмів у Карнаці і Луксорі, сер. 15 ст. до н. е., в фресках Кносського палацу 16 ст. до н. е.. Численні зображення танцюючих в давній Греції – вазопис 7-4 ст. до н. е., рельєфи, дрібна пластика Танагри, «Та, що танцює Менада» Скопаса (сер. 4 ст. до н. е.); в етруські (рельєфи і розписи надгробків 6-5 ст. до н. е.) і елліністичні. Живопис давнього Риму (напр., Фрески «Віллі містерій» і «Віллі Цицерона» в Помпеях, 1 ст. н. е.) [1].

Зображення танцю в мистецтві, а саме в артефактах образотворчого мистецтва стародавніх цивілізацій є основним і досить часто єдиним джерело відомостей про культуру епох і народів. Зокрема, вони дозволяють диференціювати розрізняти види танців в давнину наприклад ритуальні, войовничі, бенкетні, простежити процес професіоналізації танцюристів в античну епоху, поява пантомімістів і танцівників, зародження сценічного танцю [2].

Цікавим є і те що це розмежування різних видів танцю ще більш наочно в ранньохристиянській Європі і Єгипті, Візантії і, особливо, у західно-європейському середньовіччі. Зображення жонглерів, шпільманів, різних куртуазних (лицарських), побутових та народних танців зустрічаються в таких об'єктах образотворчого мистецтва: мініатюрах 10-15 ст., гравюрах на дереві, скульптурі, монументальному живописі та ін.

Починаючи з епохи Відродження зі зростаючим ступенем реалістичної достовірності в передачі танцю, пластики рухів. Так, зображення народного та побутового танцю можна знайти в малюнках у А. Дюрера («Танцюючі селяни», 1514), П. Брейгеля Старшого («Селянський танець», 1554), Я. Брейгеля Оксамитового («Сільський бал»), П. Рубенса («Кермесса»), та інших. В скульптурі: бальний і придворний танець «Сад любові» (бл. 1425), «Аугсбургский родовий танець» (бл. 1500), французські шпалери 15 ст. «Бал дикунів», картинах і гравюрах, що зображають бал при дворі Генріха III (1581), придворний бал у Відні (1560), і інших, картинах, офортах, скульптурі [4].

Особливу лінію складають ті зображення, які безпосередньо не пов'язані з існуючим видом танцю. У них танець являє собою один з аспектів буття, максимально абстраговані від буденного, наприклад чисельні зображення «танців смерті» (13–16 ст.), танцюючі в горельєфах Донателло і Л. делла Роббіа, зображення хороводів блаженних і ангелів у Фра Анджелико, танцюючих грацій в «Весні» С. Боттічеллі (1478), танцюючих муз в «Парнасі» А. Мантеньї (1497), а також зображення «вакханалії» у Тиціана, А. Карраччі, Рубенса, Н. Пуссена, а в пізніший час – зображення танцюючих німф в картинах К. Коро «Вакханках»

К.М. Клодиона, «Танцююча грація» Ж.Б. Карпо (ця лінія простежується аж до панно «Танець» А. Матісса і ін. витвори кін. 19 – поч. 20 ст.) [3].

Зображення танцю є невичерпним джерелом для пізнання культури епохи і відмінним матеріалом для порівняльного аналізу під час атрибуції давніх артефактів. Пластика, експресія, які ми зустрічаємо в зображеннях танців, є однією з особливих характеристик, для ідентифікації регіону, шкіл та майстрів [3].

Саме вивчення творів образотворчого мистецтва стає у нагоді не тільки культурологам, історикам, мистецтвознавцям, а й слугує матеріалом для теорії і практики хореографічного мистецтва. Саме різноманіття мотивів дозволило М. Емманюелю (1896) детально реконструювати хореографію давньої Греції, Ж. Доберваль і М. Гардель створили «Зоряний танець» єгиптян. С. Лифарь, наш співвітчизник, на основі живопису і фресок середньовіччя створював свої танці до балету «Ромео і Джульєтта».

Список використаних джерел:

1. Королева Э.А, Ранние формы танца. Кишинев, 1977.
2. Emmanuel M., La danse grecque antique d'apres les monuments figures, P., 1896.
3. Burian K.V., Das Ballett. Seine Geschichte in Wort und Bild, Praha, 1963.
4. Franzius G. Tanzer und Tanze in der archaischen Vasenmalerei, Gottingen, 1973.

Скромна А.К.

аспірантка,

Науковий керівник: Русяєва М.В.

Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

АТРИБУЦІЯ КЕРАМОПЛАСТИКИ НАРОДНИХ МАЙСТРІВ О. ЖЕЛЕЗНЯКА, Ф. ОЛЕКСІЄНКА ТА ПРОФЕСІЙНИХ КЕРАМІСТІВ Н. ФЕДОРОВОЇ, Г. ШАРАЙ, Г. СЕВРУК З КОЛЕКЦІЇ ДЕРЖАВНОГО МУЗЕЮ ІГРАШКИ

В експозиції Державного музею іграшки представлені неатрибутовані керамопластичні настінні декоративні барельєфи та декоративні тарелі, окрім одного пласту Ф. Олексієнка та двох пластів Г. Севрук. За інформацією музейного каталогу, твори належать митцям київської Експериментальної майстерні художньої кераміки (1944–1985). Проте,